

POSTANOWIENIE

Dnia 21 lipca 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Dariusz Kala

w sprawie z wniosku K. D.
o stwierdzenie nieważności b. Wojskowego Sądu Okręgu L.
z dnia 18 sierpnia 1945 r., nr akt [...]
po zbadaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w dniu 21 lipca 2023 r.
kwestii pozostawienia wniosku Wojskowego Sądu Okręgowego w Warszawie
z dnia 15 czerwca 2023 r., sygn. akt Ko (Un) 14/22 o rozstrzygnięcie sporu o
właściwość bez rozpoznania
na podstawie art. 38 § 1 k.p.k.

p o s t a n o w i ł

wniosek Wojskowego Sądu Okręgowego w Warszawie pozostawić
bez rozpoznania.

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 4 listopada 2022 r., sygn. akt Ko 59/22, Wojskowy Sąd Garnizonowy w L. sprawę z wniosku K. D w przedmiocie stwierdzenia nieważności wyroku byłego Wojskowego Sądu Okręgu Lubelskiego z dnia 18 sierpnia 1945 r. przekazał Wojskowemu Sądowi Okręgowemu w Warszawie jako sądowi właściwemu.

Postanowieniem z dnia 8 lutego 2023 r., sygn. akt Ko (Un) 14/22, Wojskowy Sąd Okręgowy w Warszawie stwierdził swoją niewłaściwość rzeczową do rozpoznania ww. sprawy i przekazał ją do rozpoznania Sądowi Okręgowemu w L. według właściwości.

Po rozpoznaniu zażalenia wywiedzionego od powyższego postanowienia przez S. D., Sąd Najwyższy, postanowieniem z dnia 23 maja 2023 r., sygn. akt I KZ

14/23, uchylił zaskarżone postanowienie. Z uzasadnienia tego orzeczenia wynika, że w ocenie Sądu Najwyższego Wojskowy Sąd Okręgowy nie był uprawniony do ponownego wydania postanowienia o stwierdzeniu swojej niewłaściwości rzeczowej, gdyż w opisanej sytuacji właściwą procesową drogą było wszczęcie sporu o właściwość z Wojskowym Sądem Garnizonowym w L..

Postanowieniem z dnia 15 czerwca 2023 r., sygn. akt Ko (Un) 14/22, Wojskowy Sąd Okręgowy uznał postanowienie Wojskowego Sądu Garnizonowego w L. z dnia 4 listopada 2022 r., sygn. akt Ko 59/22 za bezzasadne i wszczynając spór o właściwość sądu wystąpił do Sądu Najwyższego w Warszawie o jego ostateczne rozstrzygnięcie.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Wniosek Wojskowego Sądu Okręgowego w Warszawie należało pozostawić bez rozpoznania, jako że w sprawie niniejszej nie wystąpił spór o właściwość. Wojskowy Sąd Okręgowy w Warszawie nie stwierdził bowiem, że właściwy do rozpoznania sprawy jest Wojskowy Sąd Garnizonowy w L., który pierwszy uznał się za niewłaściwy, a jedynie nie zgodził się z konstatacją tego sądu, iż właściwy w przedmiotowej sprawie jest Wojskowy Sąd Okręgowy w Warszawie. Uznał bowiem, że w tym postępowaniu właściwy jest Sąd Okręgowy w L.. W tej sytuacji Wojskowy Sąd Okręgowy w Warszawy winien, w oparciu o treść art. 35 k.p.k., stwierdzić swą niewłaściwość i przekazać sprawę ostatnio wymienionemu sądowi do rozpoznania (co też uczyniono pierwotnie na mocy uchylonego postanowienia z dnia 8 lutego 2023 r.). Takie postąpienie było bowiem w pełni prawidłowe. Sąd Najwyższy w tym składzie podziela trafny pogląd wyrażany w doktrynie, że „w wypadku, gdy sąd, któremu inny sąd przekazał sprawę do rozpoznania sprawy, uznaje, że właściwy jest jeszcze inny sąd, nie wszczynając sporu, może przekazać ją temu właśnie sądowi. Ten sąd może ewentualnie wszcząć spór. Nie znajduje uzasadnia normatywnego pogląd, że sąd, któremu sprawę przekazano do rozpoznania, nie może jej przekazać z kolei innemu sądowi równorzędnemu, gdyż wówczas większość spraw zamiast ich załatwienia byłaby przekazywana między sądami. Z żadnego przepisu nie wynika, że sąd ten może rozpoznać sprawę lub wszcząć

spór. Art. 38 § 1 k.p.k. nie wyłącza art. 35 § 1 k.p.k.; sąd, któremu sprawę przekazano, jest obowiązany na podstawie tego ostatniego przepisu także badać swą właściwość, a w razie stwierdzenia swej niewłaściwości przekazać ją sądowi właściwemu” (zob. R. A. Stefański, Spory o właściwość między sądami karnymi, Prokuratura i Prawo 2008, nr 9, s. 17).

W tym stanie rzeczy należało orzec, jak na wstępie.

(M.K.)

[ł.n]